T083 TKL 1 (36) 1509 Luận Đại Trí Độ 15.Giải Thích Nguyện Bồ Tát Mười Phương Đến P1

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

15-GIAÛI THÍCH CAÙC BOÀ-TAÙT MÖÔØI PHÖÔNG ÑEÁN Phaàn 1

KINH: Khi aáy, qua khoûi theá giôùi chö Phaät nhieàu nhö caùt soâng Haèng ôû phöông Ñoâng, ôû nôi cuøng taän cuûa theá giôùi kia, coù theá giôùi teân laø Ña Baûo, Phaät hieäu laø Baûo Tích, hieän nay ñang vì caùc ñaïi Boà-taùt thuyeát Baùt- nhaõ Ba-la-maät. LUAÄN: Hoûi: Nhö Phaät ñaõ noùi heát thaûy theá giôùi laø voâ löôïng voâ bieân, sao ñaây laïi noùi ôû beân cuøng taän cuûa theá giôùi kia? ÔÛ beân cuøng taän töùc laø rôi vaøo töôùng höõu bieân. Neáu theá giôùi höõu bieân, thì chuùng sanh cuõng phaûi höõu taän? Vì sao? Vì moãi ñöùc Phaät ñoä heát voâ löôïng voâ soá chuùng sanh vaøo Voâ-dö Nieát-baøn, khoâng coøn chuùng sanh môùi cho neân phaûi taän? Ñaùp: Kinh Phaät tuy coù noùi theá giôùi laø voâ löôïng, ñoù laø phöông tieän noùi, chöù khoâng phaûi thaät giaùo. Nhö thaät khoâng coù thaàn maø vì phöông tieän noùi coù thaàn. Trong möôøi boán naïn aáy, duø noùi theá giôùi laø höõu bieân hay voâ bieân, ñeàu laø taø kieán. Neáu voâ bieân thì Phaät khoâng coù Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì trí tueä bieát cuøng khaép khoâng vaät gì khoâng bieát, môùi goïi laø Nhaát thieát trí. Neáu theá giôùi laø voâ bieân, thì Phaät coù theå bieát khoâng heát. Neáu theá giôùi laø höõu bieân, thì bò loãi nhö tröôùc ñaõ noùi. Caû hai ñeàu laø taø kieán. Vì sao? Vì nöông voâ bieân ñeå phaù höõu bieân. Theá giôùi Ña Baûo naøy chaúng phaûi laø ôû taän cuøng cuûa heát thaûy theá giôùi, maø laø ôû nôi taän cuøng caùc chuùng sanh coù nhaân duyeân ñöôïc ñoä cuûa ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni. Gioáng nhö ôû nôi taän cuøng cuûa moät nöôùc, thì khoâng noùi laø ôû nôi taän cuøng cuûa chaâu Dieâm-phuø-ñeà. Neáu theá giôùi laø voâ bieân, thì Phaät khoâng phaûi laø ngöôøi bieát taát caû. Ñieàu naøy nhö ñaõ ñaùp trong ñoaïn noùi veà yù nghóa Phaät ôû treân kia. Cho neân, neân bieát trí Phaät laø voâ löôïng, gioáng nhö caùi hoäp lôùn neân naép cuõng lôùn. Hoûi: Theá giôùi teân Ña Baûo. Baûo coù hai thöù laø Taøi baûo vaø Phaùp baûo. Vì thöù baûo naøo nhieàu maø goïi laø theá giôùi baûo? Ñaùp: Hai thöù ñeàu coù. Laïi coù nhieàu Boà-taùt quaùn chieáu caùc baùu veà phaùp taùnh v.v... (noùi baùu naøy laø cuûa ñaïi Boà-taùt coù ñöôïc, duøng laøm muõ baùu, ôû trong muõ ñeàu thaáy chö Phaät vaø lieãu ñaït taát caû phaùp taùnh), vì nhieàu baùu neân goïi laø Ña Baûo. Trong nöôùc aáy coù Phaät hieäu laø Baûo Tích, vì taâp hôïp caùc phaùp baûo Naêm caên, Naêm löïc, Baûy giaùc chi, Taùm chaùnh ñaïo voâ laäu, neân goïi laø Baûo Tích. Hoûi: Neáu vaäy, heát thaûy Phaät neân goïi laø Baûo Tích; vì sao chæ goïi ñöùc Phaät kia laø Baûo Tích? Ñaùp: Tuy heát thaûy chö Phaät ñeàu coù thöù baùu ñoù, nhöng chæ ñöùc Phaät kia laáy baùu ñoù laøm danh hieäu, nhö Di-laëc teân laø Töø-thò... Chö Phaät tuy ñeàu coù loøng töø, nhöng chæ Di-laëc laáy töø laøm danh hieäu. Laïi nöõa, nhö khi Phaät Baûo Hoa sanh ra, khaép treân thaân ñeàu coù caùc

thöù hoa saéc saùng choùi neân goïi laø Thaùi töû Baûo Hoa. Nhö vaäy khi Phaät Nhieân Ñaêng sanh ra, khaép beân thaân saùng nhö ñeøn neân goïi laø Thaùi töû Nhieân Ñaêng, khi thaønh Phaät cuõng goïi laø Nhieân Ñaêng (teân cuõ laø Ñænh Quang Phaät), Phaät Baûo Tích cuõng nhö vaäy, coù theå khi môùi sanh cuõng coù nhieàu baûo vaät sanh ra, hoaëc töø ñaát sanh, hoaëc töø trôøi möa caùc thöù hoa baùu taäp hôïp, neân goïi laø Baûo Tích. Hoûi: Chæ coù moät ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni thoâi, khoâng coù möôøi phöông Phaät. Vì sao? Ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni coù oai löïc voâ löôïng, coù theå ñoä heát thaûy chuùng sanh, khoâng coøn coù Phaät khaùc. Nhö noùi: A-nan nhaát taâm suy nghó raèng: “Quaù khöù caùc ñöùc Phaät Baûo Hoa, Nhieân Ñaêng v.v... ñeàu sanh vaøo ñôøi toát ñeïp, thoï maïng raát laâu, môùi coù theå ñoä taát caû chuùng sanh, coøn nay ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni sanh vaøo ñôøi aùc, thoï maïng ngaén nguûi, chaéc khoâng theå naøo ñoä taát caû ñeä töû” Vì coù taâm nghi ngaïi nhö vaäy neân Phaät lieàn bieát ñieàu maø taâm A-nan ñang suy nghó cho neân ngay khi maët trôøi moïc, Phaät nhaäp vaøo Nhaät xuaát tam muoäi. Baáy giôø taát caû caùc loã chaân loâng treân thaân Phaät xuaát ra caùc aùnh saùng, cuõng nhö quanh maët trôøi xuaát ra aùnh saùng. AÙnh saùng aáy chieáu khaép coõi Dieâm-phuø-ñeà. Khaép roài chieáu ñeán boán thieân haï, chieáu boán thieân haï khaép roài, chieáu ñeán ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi. Chieáu ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi khaép roài, chieáu ñeán möôøi phöông voâ löôïng theá giôùi. Khi aáy töø beân roán cuûa Theá Toân xuaát ra caùc Hoa sen baùu, nhö keä noùi: Coïng löu ly saùng xanh, Ngaøn caùnh saéc hoaøng kim, Kim-cöông laøm ñaøi hoa, Hoå phaùch trang nghieâm hoa. Meàm maïi khoâng cong thoâ, Hoa cao hôn möôøi tröôïng, Coïng löu-ly xanh bieác, Döïng ôû giöõa roán Phaät. Caùnh noù roäng maø daøi, Saéc ñeïp giöõa aùnh saùng, Voâ löôïng baùu trang nghieâm, Hoa aáy coù ngaøn caùnh. Saéc hoa ñeïp nhö vaäy, Töø roán Phaät sanh ra, Treân boán ñaøi hoa aáy, Toûa baùu aùnh maët trôøi. Moãi moãi caùc toaø baùu, Moãi toøa coù Phaät ngoài, Nhö nuùi vaøng boán choùp. Saùng choùi ñoàng nhö moät.

Töø giöõa roán boán Phaät,
Ñeàu hieän vaøo sen ñeïp,
Treân coïng coù toøa baùu
Moãi toøa ñeàu coù Phaät.
Töø giöõa roán Phaät aáy,
Trieån chuyeån hieän hoa baùu,
Moãi hoa ñeàu coù toøa
Moãi toøa ñeàu coù Phaät.
Trieån chuyeån hoùa nhö vaäy,
Cho ñeán trôøi Tònh-cö,
Neáu muoán bieát gaàn xa,
Haõy laáy ví duï noùi:
Moät vieân ñaù vuoâng lôùn,
Cao roäng nhö nuùi lôùn,

Töø treân thaû rôi xuoáng,
Ñi thaúng khoâng chi ngaïi.
Vaïn taùm ngaøn ba traêm,
Taùm möôi ba naêm roøng,
Soá naêm laâu nhö vaäy,
Noù môùi thaáu ñeán ñaát.
ÔÛ giöõa hai khoaûng aáy,
Ñaày ñuû coù hoùa Phaät
AÙnh saùng Ngaøi lôùn roäng,
Hôn maët trôøi maët traêng,
Coù Phaät thaân ra nöôùc
Cuõng coù thaân ra löûa,
Hoaëc hieän ñi kinh haønh
Coù khi ngoài tónh maëc.
Coù Phaät ñi khaát thöïc,
Ñeå phöôùc cho chuùng sanh,
Hoaëc laø thuyeát kinh phaùp,
Coù khi phoùng aùnh saùng.
Hoaëc ñeán ba ñöôøng aùc,
Ñòa nguïc baêng, toái, löûa.
Hoøa khí töø giaù reùt.
AÙnh saùng chieáu nguïc toái.
Choã noùng cho gioù maùt
Tuøy vieäc cöùu khoå noù
An oån khoâng hoaïn naïn
Ñoä thoaùt baèng phaùp laïc.

Caùc thöù phöông tieän nhö vaäy, moät luùc coù theå ñoä lieàn möôøi phöông voâ löôïng chuùng sanh. Ñoä chuùng sanh roài, trôû laïi vaøo boån xöù ôû giöõa roán Phaät. Baáy giôø, Theá Toân töø Nhaät xuaát tam muoäi daäy, hoûi A-nan raèng: “OÂng thaáy söùc thaàn thoâng cuûa tam muoäi naøy khoâng?” A-nan baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Con ñaõ thaáy”. Laïi baïch Phaät raèng: “Neáu Phaät truï theá thì ñeä töû ñöôïc ñoä trong moät ngaøy, coù theå ñaày ñuû hö khoâng, huoáng gì truï theá hôn taùm möôi naêm!”. Vì vaäy neân noùi: “Moät ñöùc Phaät coù coâng ñöùc vaø thaàn löïc voâ löôïng, hieän taïi hoùa ñoä möôøi phöông, khoâng coù Phaät khaùc”. Laïi nöõa, nhö Phaät noùi: “Nöõ nhaân khoâng ñöôïc laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, khoâng ñöôïc laøm Phaät, khoâng ñöôïc laøm Ñeá-thích thieân, Ma vöông, Phaïm vöông, khoâng ñöôïc laøm Phaät; khoâng ñöôïc coù hai Chuyeån luaân Thaùnh vöông cuøng cai trò moät choã, möôøi phöông Theá Toân cuõng khoâng coù hai Phaät cuøng xuaát hieän moät ñôøi”. Laïi, Phaät noùi: “Phaät noùi khoâng hö doái, moät ñôøi khoâng coù hai Phaät, moät phaùp khoù gaëp nhaát ñoù laø Phaät Theá Toân; voâ

löôïng öùc kieáp, laâu laâu môùi coù moät. Trong chín möôi moát kieáp; ba kieáp coù Phaät. Kieáp thöù chín möôi moát tröôùc hieàn kieáp, ban ñaàu coù Phaät hieäu laø Tyø-baø-thi (dòch laø Chuûng-chuûng-kieán). Trong kieáp thöù ba möôi moát coù hai ñöùc Phaät, moät hieäu laø Thi-khí (dòch Ñaïi), moät hieäu laø Tyø-thöù-baø-phuï (Tyø -xaù-phuø - Taøu dòch Nhaát thieát chuûng). Trong Hieàn kieáp coù boán ñöùc Phaät: Moät hieäu laø Ca-la-cöu-xan-ñaø (Caâu-löu-toân), hai hieäu laø Ca-na-giaø Maâu-ni (Caâu-na-haøm Maâu-ni - Taøu dòch Kim Tieân Nhaân), ba hieäu laø Ca-dieáp, boán hieäu laø Thích-ca Maâu-ni. Ngoaøi ra caùc kieáp khaùc khoâng coù Phaät, raát ñaùng thöông xoùt!". Neáu coù möôøi phöông Phaät, côù sao noùi "caùc kieáp khaùc khoâng coù Phaät, raát ñaùng thöông xoùt"? Ñaùp: Tuy ñöùc Phaät Thích-ca coù thaàn löïc voâ löôïng, hay bieán hoùa laøm Phaät ôû möôøi phöông ñeå thuyeát phaùp, phoùng aùnh saùng ñoä chuùng sanh, cuõng khoâng theå ñoä heát chuùng sanh, vì bò rôi vaøo höõu bieân, thôøi khoâng coøn coù Phaät ôû vò lai vaäy. Nhöng vì chuùng sanh khoâng taän, cho neân coøn coù caùc ñöùc Phaät khaùc. Laïi nöõa, oâng noùi Phaät töï thuyeát caùc nöõ nhaân khoâng ñöôïc laøm naêm vieäc. Hai Chuyeån luaân Thaùnh vöông khoâng ñöôïc ñoàng thôøi xuaát hieän. Phaät cuõng nhö vaäy, cuøng trong moät ñôøi khoâng coù hai Phaät. OÂng khoâng hieåu nghóa naøy. Phaät coù hai nghóa, coù nghóa deã hieåu, coù nghóa saâu xa khoù hieåu. Nhö khi Phaät saép vaøo Nieát-baøn, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Töø nay neân nöông theo phaùp, khoâng neân nöông theo ngöôøi; neân nöông theo nghóa, khoâng neân nöông theo ngöõ; neân nöông theo trí, khoâng neân nöông theo thöùc; neân nöông theo kinh lieãu nghóa, khoâng neân nöông theo kinh chöa lieãu nghóa". Nöông theo phaùp laø, phaùp coù möôøi hai loaïi; neân nöông theo phaùp aáy, khoâng neân nöông theo ngöôøi.

Nöông nghóa laø, trong nghóa khoâng coù söï tranh caõi veà toát xaáu, toäi phuùc, hö thaät. Ngöõ laø ñeå ñöôïc nghóa, nghóa khoâng phaûi ngöõ, Nhö ngöôøi laáy ngoùn tay chæ maët traêng ñeå baûo cho ngöôøi meâ muoäi, nhöng ngöôøi meâ muoäi laïi thaáy ngoùn tay maø khoâng thaáy maët traêng. Ngöôøi kia laïi noùi vôùi ngöôøi meâ muoäi raèng: "Ta laáy ngoùn tay chæ maët traêng, laø ñeå cho ngöôi bieát maët traêng, sao ngöôi laïi nhìn ngoùn tay maø khoâng nhìn maët traêng?" Ñaây cuõng nhö theá. Ngöõ ñeå chæ nghóa, nghóa khoâng phaûi laø ngöõ, vì vaäy khoâng neân nöông theo ngöõ. Nöông theo trí laø, trí hay so löôøng phaân bieät thieän aùc, coøn thöùc thì thöôøng tìm vui, khoâng vaøo ñöôïc ñaïo chaùnh, cho neân noùi khoâng neân nöông theo thöùc. Nöông theo kinh lieãu nghóa laø, trong caùc ngöôøi coù Nhaát thieát trí, thì Phaät laø baäc nhaát. Trong taát caû caùc kinh thô, thì Phaät phaùp laø baäc nhaát. Trong taát caû chuùng, thì chuùng Tyø-kheo Taêng laø baäc nhaát. Boá thí thì ñöôïc phöôùc lôùn, giöõ giôùi ñöôïc sanh Thieân, nhö vaäy v.v... laø kinh lieãu nghóa. Nhö noùi Phaùp sö thuyeát phaùp coù naêm ñieàu lôïi: Moät laø phöôùc lôùn, hai laø ñöôïc ngöôøi öa meán, ba laø ñoan chaùnh, boán laø danh tieáng, naêm laø sau ñöôïc Nieát-baøn, aáy laø kinh chöa lieãu nghóa. Vì sao chöa lieãu? Vì boá thí ñöôïc phöôùc lôùn, aáy laø roõ raøng deã hieåu, coøn thuyeát phaùp thì khoâng coù taøi vaät maø noùi laø ñöôïc phöôùc, ñöôïc phöôùc ñaây laø ngöôøi thuyeát phaùp duøng nhieàu caùch taùn thaùn söï boá thí ñeå phaù loøng xan tham cuûa ngöôøi, cuõng tröø loøng

xan tham cuûa mình, cho neân noùi laø chöa lieãu. Ñaây laø phaàn nhieàu daãn nhöõng lôøi phöông tieän trong kinh, chöù khoâng phaûi thaät nghóa. Trong kinh aáy tuy Phaät noùi ñôøi khoâng coù hai Phaät cuøng xuaát hieän, maø khoâng noùi trong taát caû möôøi phöông theá giôùi (khoâng coù hai Phaät). Tuy noùi ñôøi khoâng coù hai Chuyeån luaân Thaùnh vöông, maø cuõng khoâng phaûi noùi trong taát caû möôøi phöông ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi khoâng coù, maø chæ noùi trong theá giôùi boán thieân haï khoâng coù hai Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Do taïo phöôùc thanh tònh neân moät mình laøm vua moät theá giôùi, khoâng coù caùc oaùn ñöch. Neáu coù hai vua thì khoâng goïi laø thanh tònh. Tuy Phaät khoâng coù taâm taät ñoá, nhöng vì haïnh nghieäp ñôøi ñôøi thanh tònh neân cuõng khoâng coù hai Phaät xuaát hieän trong moät theá giôùi. Traêm öùc nuùi Tu-di, traêm öùc maët Trôøi maët Traêng, goïi laø Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi. Nhö vaäy möôøi phöông haèng haø sa Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi, goïi laø moät Phaät theá giôùi, trong ñoù khoâng coøn coù caùc Phaät khaùc, thaät chæ coù moät Phaät Thích-ca Maâu-ni. Trong moät Phaät theá giôùi aáy thöôøng hoùa laøm caùc Phaät, caùc phaùp moân, caùc thaân hình, caùc nhaân duyeân, caùc phöông tieän ñeå ñoä chuùng sanh. Nhö vaäy neân trong kinh Ña-trì noùi: “Trong moät ñôøi moät theá giôùi khoâng coù hai Phaät maø khoâng noùi möôøi phöông khoâng coù Phaät”. Laïi nöõa, nhö oâng noùi: “Moät vieäc khoù gaëp, ñoù laø Phaät Theá Toân. Laïi

noùi trong chín möôi moát kieáp, ba kieáp coù Phaät; caùc kieáp khaùc khoâng coù Phaät, raát ñaùng thöông xoùt”. Phaät vì haïng ngöôøi toäi naëng khoâng gieo troàng thieän caên thaáy Phaät ñoù, neân noùi Phaät ra ñôøi khoù gaëp nhö hoa caây Öu-ñaøm-baùt-la, laâu laâu môùi coù moät laàn. Ngöôøi coù toäi naëng cuõng nhö vaäy, luaân chuyeån trong ba ñöôøng aùc. Hoaëc sanh ôû trong coõi ngöôøi, coõi Trôøi maø gaëp luùc Phaät ra ñôøi, ngöôøi kia cuõng khoâng ñöôïc thaáy Phaät. Nhö noùi chín öùc nhaø trong thaønh Xaù-veä, coù ba öùc nhaø taän maét troâng thaáy Phaät, ba öùc nhaø tai nghe coù Phaät, maø maét khoâng thaáy, ba öùc nhaø thì khoâng nghe cuõng khoâng thaáy. Phaät ôû taïi Xaù-veä hai möôi laêm naêm maø caùc chuùng aáy coøn khoâng nghe khoâng thaáy, huoáng laø ôû xa? Laïi nöõa, Phaät vaø A-nan ñi vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc. Baáy giôø coù moät baø giaø ngheøo ñöùng ôû ñöôøng, A-nan baïch Phaät raèng: “Baïch Theá Toân! Ngöôøi aáy ñaùng thöông, xin Phaät ñoä cho”. Phaät noùi vôùi A-nan: “Ngöôøi aáy khoâng coù nhaân duyeân”. A-nan thöa: “Phaät ñi ñeán gaàn, ngöôøi aáy troâng thaáy töôùng haûo quang minh, aét phaùt taâm hoan hyû, laáy ñoù laøm duyeân”. Phaät ñi ñeán gaàn, ngöôøi aáy lieàn xoay löng laïi vôùi Phaät, Phaät ñi qua caû boán phía, ngöôøi aáy caû boán phía ñeàu xoay löng laïi vôùi Phaät maø ngöôùc maët leân trôøi. Phaät töø treân ñi xuoáng, thì laïi cuùi maét xuoáng ñaát. Phaät töø döôùi ñaát hieän leân, thì laáy hai tay che maét khoâng chòu nhìn Phaät. Phaät noùi vôùi A-nan: “Coøn muoán laøm nhaân duyeân gì nöõa?” Coù haïng ngöôøi nhö vaäy, khoâng coù nhaân duyeân ñaéc ñoä neân khoâng ñöôïc thaáy Phaät. Vì vaäy neân Phaät noùi: “Naøy A-nan! Phaät khoù gaëp nhö hoa Öu-ñaøm-baùt-la; gioáng nhö nöôùc möa tuy nhieàu, khaép nôi ñeàu coù ñöôïc, maø Ngaï quyû thöôøng chòu khaùt, khoâng theå uoáng ñöôïc”. OÂng noùi trong chín möôi

moát kieáp, chæ ba kieáp coù Phaät, ñoù laø noùi ôû trong moät theá giôùi Phaät, chöù khoâng phaûi taát caû caùc theá giôùi khaùc. Noùi “choã naøy kieáp troáng khoâng khoâng coù Phaät xuaát theá, thaät ñaùng thöông xoùt”, ñoù cuõng laø noùi ôû trong moät Phaät theá giôùi naøy, chöù khoâng phaûi trong taát caû caùc theá giôùi khaùc. Vì vaäy neân bieát coù möôøi phöông Phaät. Laïi nöõa, trong phaùp Thanh-vaên coù noùi möôøi phöông Phaät, maø töï oâng khoâng hieåu. Nhö trong kinh Taïp A-haøm noùi: “Thí nhö möa lôùn lieân tuïc, töøng gioït, töøng gioït khoâng ngöøng, chaúng theå naøo ñeám heát. Phaät theá giôùi cuõng nhö vaäy. Ta thaáy ôû phöông Ñoâng voâ löôïng theá giôùi, coù theá giôùi ñang thaønh, coù theá giôùi ñang truï, coù theá giôùi ñang hoaïi, soá löôïng raát nhieàu, khoâng phaân bieät noåi. Nhö vaäy cho ñeán möôøi phöông voâ löôïng chuùng sanh. Trong möôøi phöông theá giôùi ñoù, coù ba thöù khoå veà thaân laø giaø, beänh, cheát; ba thöù khoå veà taâm laø daâm, saân, si; ba thöù khoå veà ñôøi sau laø ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh. Taât caû theá giôùi ñeàu coù ba haïng ngöôøi haï, trung, thöôïng. Haïng haï nhaân thì ñaém say caùi thuù vui hieän taïi; haïng trung nhaân thì ñaém say caùi thuù vui ñôøi sau, haïng thöôïng nhaân thì caàu ñaïo, coù taâm töø bi thöông xoùt chuùng sanh. Ñaõ coù nhaân duyeân, laøm sao khoâng coù

quaû baùo?” Phaät noùi: “Neáu ñôøi khoâng coù giaø, beänh, cheát, thì Phaät khoâng ra ñôøi”. Ngöôøi aáy nhaân thaáy chuùng sanh bò giaø beänh cheát khoå naõo, maø trong taâm phaùt nguyeän: “Ta seõ laøm Phaät, ñeå ñoä thoaùt chuùng sanh, döùt tröø taâm beänh, cöùu vôùt söï khoå ñôøi sau cho chuùng sanh”. Nhö vaäy möôøi phöông theá giôùi ñeàu coù nhaân duyeân coù Phaät ra ñôøi. Côù sao chæ noùi choã naøy coù Phaät, caùc choã khaùc khoâng coù? Gioáng nhö coù ngöôøi noùi: “Coù caây khoâng löûa, coù ñaát aåm khoâng coù nöôùc” laø ñieàu khoâng theå tin ñöôïc. Phaät cuõng nhö vaäy, chuùng sanh thaân coù caùi khoå giaø, beänh, cheát, taâm coù caùc khoå daâm, saân, si, thì Phaät vì döùt ba thöù khoå ñoù khieán hoï ñöôïc chöùng Tam thöøa, maø xuaát hieän ôû ñôøi. Trong taát caû theá giôùi ñeàu coù caùc khoå ñoù, laøm sao laïi khoâng coù Phaät? Laïi nöõa, ngöôøi muø voâ soá maø chæ noùi caàn moät thaày thuoác, theá thì cuõng khoâng ñuùng. Vì vaäy neân phaûi coù möôøi phöông Phaät. Laïi nöõa, trong Tröôøng A-haøm coù kinh noùi: “Coù Quyû thaàn vöông giöõ phöông Baéc, vôùi traêm ngaøn vaïn quyû thaàn raát ñoâng, cuoái ñeâm ñi ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã chaân Phaät roài ñöùng moät beân, phoùng ra aùnh saùng thanh tònh, chieáu khaép röøng Kyø-hoaøn, laøm cho saùng röïc, chaép tay taùn Phaät, noùi hai baøi keä raèng: Toâi quy y baäc Ñaïi tinh taán, Trong loaøi hai chaân Phaät treân caû, Baäc coù maét trí tueä thaáy heát, Chö Thieân khoâng hieåu trí tueä aáy. Phaät quaù khöù, vò lai hieän taïi, Toâi ñeàu cuùi ñaàu leã taát caû, Nhö vaäy toâi nay quy y Phaät. Cuõng nhö cung kính Phaät ba ñôøi. Trong baøi keä nhö vaäy coù möôøi phöông Phaät. Quyû thaàn vöông cuùi ñaàu leã Phaät ba ñôøi, roài sau môùi rieâng quy y Phaät Thích-ca Maâu-ni. Neáu khoâng coù möôøi phöông Phaät hieän taïi, thì haõy neân chæ noùi quy y Phaät Thích-ca Maâu-ni, khoâng neân noùi chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Cho neân noùi coù möôøi phöông Phaät. Laïi nöõa, ñôøi quaù khöù coù voâ löôïng Phaät, ñôøi vò lai cuõng coù voâ löôïng Phaät. Vì vaäy neân hieän taïi cuõng

phaûi coù voâ löôïng Phaät. Laïi nöõa, neáu Phaät ôû trong phaùp Thanh-vaên, maø noùi coù möôøi phöông voâ soá voâ löôïng Phaät thì chuùng sanh seõ noùi Phaät deã ñöôïc gaëp, roài khoâng chòu sieâng naêng caàu giaûi thoaùt. Neáu khoâng gaëp Phaät naøy, seõ gaëp Phaät kia, cöù nhö vaäy khoâng caàn caàu ñoä thoaùt. Cuõng nhö Nai khi chöa bò baén, thôøi khoâng bieát sôï haõi, khi bò baén roài môùi sôï haõi chaïy quanh tìm loái thoaùt. Ngöôøi cuõng nhö vaäy, coù bò khoå giaø beänh cheát, neân nghe noùi chæ coù moät ñöùc Phaät, raát khoù gaëp ñöôïc, thì taâm lieàn sôï haõi, sieâng tu haønh tinh taán cho mau ñöôïc thoaùt khoå. Vì vaäy neân Phaät ôû trong phaùp Thanh-vaên khoâng noùi coù möôøi phöông Phaät, cuõng khoâng noùi khoâng. Neáu coù möôøi phöông Phaät

maø oâng noùi khoâng thì bò toäi voâ haïn. Neáu khoâng coù möôøi phöông Phaät maø toâi noùi coù, oâng lieàn sanh taâm töôûng nieäm voâ löôïng Phaät thì ñöôïc phöôùc cung kính. Vì sao? Do nhaân duyeân cuûa thieän taâm maø ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn. Ví nhö söùc Töø taâm tam muoäi xem taát caû chuùng sanh ñeàu muoán thaáy hoï thoï höôûng an vui. Tuy khoâng coù lôïi ích thaät, nhöng vì taâm töø quaùn neân ngöôøi aáy ñöôïc voâ löôïng phöôùc. Töôûng nieäm möôøi phöông Phaät cuõng nhö vaäy. Neáu thaät coù möôøi phöông Phaät maø noùi khoâng thì bò voâ löôïng troïng toäi, phaù hoaïi möôøi phöông Phaät. Vì sao? Vì phaù hoaïi söï thaät. Ngöôøi vôùi con maét thòt tuy khoâng bieát nhöng taâm tin maø noùi coù, thì phöôùc aáy voâ löôïng. Neáu thaät coù Phaät maø trong yù laïi noùi khoâng thì toäi aáy raát naëng. Ngöôøi töï duïng taâm, coøn phaûi tin laø coù, huoáng gì Phaät töï noùi trong Ñaïi thöøa raèng thaät coù möôøi phöông Phaät maø laïi khoâng tin ö? Hoûi: Neáu coù möôøi phöông voâ löôïng Phaät vaø caùc Boà-taùt, thì nay chuùng sanh phaàn nhieàu ñang bò ñoïa trong ba aùc ñaïo, sao laïi khoâng ñeán ñoä? Ñaùp: Vì chuùng sanh toäi naëng, Phaät, Boà-taùt tuy ñeán cuõng khoâng thaáy. Laïi, phaùp thaân Phaät thöôøng phoùng aùnh saùng, thöôøng noùi phaùp, maø vì toäi chöôùng cho neân khoâng thaáy, khoâng nghe, gioáng nhö maët trôøi moïc maø ngöôøi muø khoâng thaáy, saám seùt daäy ñaát maø ngöôøi ñieác khoâng nghe. Nhö vaäy, phaùp thaân Phaät thöôøng phoùng aùnh saùng, thöôøng thuyeát phaùp maø vì chuùng sanh voâ löôïng kieáp toäi caáu saâu daøy, neân khoâng thaáy khoâng nghe. Cuõng nhö göông saùng, nöôùc trong, soi maët vaøo thì thaáy, coøn nöôùc caáu baån baát tònh che toái, thì khoâng troâng thaáy. Nhö vaäy, chuùng sanh thanh tònh thì thaáy Phaät, neáu taâm khoâng thanh tònh, thì khoâng thaáy Phaät. Nay tuy thaät coù möôøi phöông Phaät vaø caùc Boà-taùt ñeán ñoä chuùng sanh maø chuùng sanh khoâng thaáy ñöôïc. Laïi nöõa, nhö Phaät Thích-ca Maâu-ni, ôû trong chaâu Dieâm-phuø-ñeà, sanh taïi nöôùc Ca-tyø-la-veä, phaàn nhieàu du haønh saùu thaønh lôùn ôû Ñoâng Thieân Truùc, coù khi bay ñeán Nam Thieân Truùc ñeán nhaø cö só ÖÙc Nhó ñeå thoï cuùng döôøng. Coù khi taïm ñeán nöôùc Nguyeät Chi ôû Baéc Thieân Truùc haøng phuïc Long vöông A-ba-la-la. Laïi ñeán phía Taây nöôùc Nguyeät Chi haøng phuïc nöõ La-saùt. Phaät ôû trong hang ñaù cuûa La-saùt moät thôøi gian, ñeán nay boùng Phaät ñang coøn. Coù ngöôøi ñi vaøo trong xem thì khoâng thaáy, ra ngoaøi ôû xa nhìn vaøo thì thaáy töôùng aùnh saùng nhö Phaät. Coù khi taïm bay ñeán nuùi cuûa Tieân nhaân Leâ-baït-baø nöôùc Keá Taân,

truï giöõa hö khoâng maø haøng phuïc tieân nhaân aáy. Tieân nhaân noùi: Toâi vui ôû trong ñaây, xin Phaät cho toùc vaø moùng tay cuûa Phaät ñeå döïng Thaùp cuùng döôøng. Thaùp nay vaãn coøn (döôùi nuùi naøy coù chuøa Ly Vieät. Ly Vieät neân goïi laø Leä-baït-ñaø). Ngöôøi ñoàng sanh vôùi Phaät trong moät nöôùc maø khoâng phaûi ai cuõng thaáy, huoáng laø ôû choã khaùc. Vì vaäy neân khoâng theå do khoâng thaáy möôøi phöông Phaät maø noùi laø khoâng coù.

Laïi nöõa, Boà-taùt Di-laëc coù taâm ñaïi töø bi, maø chæ ôû Thieân cung khoâng ñeán xöù naøy, coù theå vì khoâng ñeán maø noùi khoâng coù Di-laëc ö? Di-laëc ôû gaàn maø khoâng ñeán, khoâng cho laø quaùi laï, möôøi phöông Phaät ôû xa (khoâng ñeán) ñaâu ñuû cho laø quaùi laï. Laïi nöõa, möôøi phöông Phaät khoâng ñeán vì chuùng sanh toäi caáu saâu naëng, khoâng gieo troàng coâng ñöùc thaáy Phaät, cho neân Phaät khoâng ñeán. Laïi nöõa, khi Phaät bieát taát caû chuùng sanh thuaàn thuïc, kieát söû moûng, vaäy sau môùi ñeán ñoä, nhö keä noùi: Chö Phaät tröôùc xem bieát coù ngöôøi, Duøng heát phöông tieän khoâng ñoä ñöôïc, Coù ngöôøi khoù ñoä, ngöôøi deã ñoä, Hoaëc coù ngöôøi chaäm, coù ngöôøi mau. Hoaëc duøng aùnh saùng, hoaëc thaàn thoâng. Caùc caùch nhaân duyeân ñoä chuùng sanh, Ngöôøi muoán laøm nghòch Phaät thöông cöùu, Hoaëc muoán laøm nghòch Phaät khoâng ngaên. Cöông cöôøng khoù hoùa, duøng lôøi thoâ, Taâm thuaàn deã ñoä duøng lôøi dòu, Tuy coù taâm töø bi bình ñaúng, Bieát thôøi trí tueä duøng phöông tieän. Vì vaäy neân möôøi phöông Phaät tuy khoâng ñeán maø khoâng neân noùi laø khoâng coù. Laïi nöõa, Phaät coù söùc trí tueä, phöông tieän, thaàn thoâng, caùc A-la-haùn nhö Xaù-lôïi-phaát, ñaïi Boà-taùt nhö Di-laëc coøn khoâng theå bieát, huoáng gì ngöôøi phaøm! Laïi nöõa, chö Phaät ñaïi Boà-taùt, coù khi chuùng sanh bò caáp naïn nhö sôï haõi, nhaát taâm nieäm ñeán thì khi aáy ñeán cöùu ñoä. Nhö ôû phía Taây nöôùc ñaïi Nguyeät chi, trong moät xöù Phaät, coù ngöôøi bò beänh phong laùc, ñi ñeán beân töôïng Boà-taùt Bieán-caùt, nhaát taâm töï quy y, nieäm töôûng coâng ñöùc cuûa Boà- taùt Bieán-caùt, nguyeän tröø beänh aáy. Khi aáy Boà-taùt Bieán-caùt lieàn laáy tay phaûi saùng choùi quyù baùu to lôùn xoa treân thaân ngöôøi kia, beänh lieàn ñöôïc laønh. Laïi, trong moät nöôùc coù vò Tyø-kheo tu ôû choán A-lan-nhaõ, ñoïc lôùn kinh Ñaïi thöøa, vò quoác vöông nöôùc ñoù thöôøng traûi toùc ñeå ngaøi böôùc leân maø ñi. Coù vò Tyø-kheo noùi vôùi vua raèng: “Ngöôøi aáy giaø caû, khoâng tuïng kinh nhieàu, côù sao vua cuùng döôøng lôùn lao nhö theá?” Vua noùi: “Ta moät hoâm giöõa ñeâm muoán gaëp vò Tyø-kheo aáy, lieàn ñi ñeán choã ngaøi ôû, thì thaáy vò Tyø-kheo ôû trong ñoäng tuïng kinh Phaùp Hoa, vaø thaáy moät ngöôøi saéc vaøng saùng choùi, côõi voi traéng chaép tay cuùng döôøng, ta ñi daàn ñeán gaàn

thì bieán maát, ta hoûi Ñaïi ñöùc: “Vì sao toâi ñeán maø ngöôøi saéc vaøng saùng choùi bieán maát vò Tyø-kheo ñaùp: “Ñoù laø Boà-taùt Bieán-caùt. Boà-taùt Bieán-caùt töï noùi raèng: “Coù ngöôøi naøo ñoïc kinh Phaùp Hoa, thì ta seõ côõi voi traéng ñi ñeán giaùo ñaïo”. Vì toâi tuïng kinh Phaùp Hoa neân Boà-taùt Bieán-caùt töï ñeán (Bieán-caùt trong kinh Phaùp Hoa goïi laø Phoå Hieàn)”. Laïi, taïi moät nöôùc coù vò Tyø-kheo ñoïc kinh A-di-ñaø vaø Ñaïi Baùt-nhaõ Ba-la-maät, ngöôøi aáy khi saép cheát, noùi vôùi ñeä töû raèng: “Phaät A-di-ñaø cuøng vôùi ñaïi chuùng cuûa ngaøi ñoàng ñi

ñeán”. Töùc thôøi vò aáy cöû ñoäng thaân, töï quy y Phaät, giaây laùt maïng chung. Sau khi maïng chung, ñeä töû chaát cuûi hoûa thieâu, ngaøy mai böôi trong ñoáng tro thaáy löôõi khoâng chaùy. Do tuïng kinh A-di-ñaø Phaät maø thaáy Phaät ñi ñeán, do tuïng Baùt-nhaõ Ba-la-maät maø löôõi khoâng chaùy. Ñoù laø do vieäc hieän roõ trong ñôøi nay, nhö trong kinh noùi vieäc chö Phaät Boà-taùt hieän ñeán raát nhieàu. Nhö vaäy nôi naøo coù ngöôøi toäi caáu vaø kieát söû moûng maø bieát nhaát taâm nieäm Phaät vôùi loøng tin thanh tònh, khoâng nghi ngôø, thì chaéc ñöôïc thaáy Phaät, khoâng bao giôø hö doái. Do caùc nhaân duyeân aáy, bieát thaät coù möôøi phöông Phaät. KINH: Baáy giôø, ôû theá giôùi kia coù vò Boà-taùt teân laø Phoå Minh. LUAÄN: Nghóa cuûa Boà-taùt nhö ñaõ noùi ôû trong chöông Taùn thaùn Boà- taùt. Hoûi: Sao goïi laø Phoå Minh? Ñaùp: AÙnh saùng Ngaøi thöôøng chieáu caû theá giôùi neân goïi laø Phoå Minh. KINH: Thaáy aùnh saùng lôùn aáy, thaáy quaû ñaát rung ñoäng lôùn, laïi thaáy thaân Phaät, ñi ñeán choã Phaät Baûo Tích baïch Phaät raèng: “Theá Toân! Nay vì nhaân duyeân gì maø coù aùnh saùng aáy chieáu ñeán theá gian, quaû ñaát rung ñoäng, laïi thaáy thaân Phaät?” LUAÄN: Ñaát rung ñoäng, aùnh saùng thaân Phaät nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Boà-taùt Phoå Minh aáy laø baäc toái toân nhaát trong caùc Boà-taùt, thì phaûi töï bieát nhaân duyeân; côù sao laïi hoûi? Ñaùp: Boà-taùt Phoå Minh aáy tuy lôùn, nhöng khoâng theå bieát ñöôïc trí tueä, thaàn löïc cuûa chö Phaät. Gioáng nhö aùnh saùng maët traêng tuy lôùn nhöng maët trôøi xuaát hieän thì bieán maát, vì vaäy neân hoûi Phaät. Laïi nöõa, Boà-taùt thöôøng muoán thaáy Phaät, taâm khoâng nhaøm chaùn thaáy ñuû, khoâng nhaân duyeân coøn muoán thaáy Phaät, huoáng gì coù nhaân duyeân lôùn! Laïi nöõa, vieäc aáy khoâng neân nghi ngôø. Vì nhö traâu ngheù ñi theo meï thì coù gì laï. Laïi nhö tieåu vöông trieàu yeát ñaïi vöông, leõ phaûi laø nhö vaäy.

Caùc ñaïi Boà-taùt cuõng nhö theá, vì ñöôïc lôïi ích lôùn, neân thöôøng muoán theo Phaät, Boà-taùt aáy thaáy vieäc aáy, taâm lieàn bieát roõ ñoù chaéc laø vieäc lôùn, thaáy voâ soá voâ löôïng theá giôùi, ñeàu troâng thaáy nhau, vì theá cho neân hoûi. Laïi nöõa, coù ngöôøi noùi: “ Boà-taùt aáy töï coù thaàn löïc bieát ñöôïc, cuõng laø do thaàn löïc cuûa Phaät Thích-ca Maâu-ni laøm cho bieát. Chæ vì caùc tieåu Boà-taùt khoâng bieát, cho neân hoûi Phaät. Caùc tieåu Boà-taùt chöa tröø heát sôï haõi khoå naïn, khoâng theå hoûi Phaät, theá neân vì hoï maø hoûi. Boà-taùt Phoå Minh aáy xuaát hieän ôû theá giôùi naøy cuøng vôùi caùc tieåu nam töû, tieåu nöõ nhaân, vì vaäy neân bieát hoï khoâng theå hoûi Phaät (neân vì hoï maø hoûi). Gioáng nhö voi lôùn coù theå xoâ ngaõ caây to ñeå cho caùc voi nhoû ñöôïc aên caønh laù, cho neân hoûi Phaät: “Thöa Ñaïi ñöùc Theá Toân! Do nhaân duyeân gì maø coù aùnh saùng naøy, quaû ñaát rung ñoäng lôùn, laïi thaáy thaân Phaät?”

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.